

šampion (engl. champion), 1) prvak u nekoj sp. grani (disciplini); 2) konjički sport: do 1958 naziv za jahača koji je u nekoj disciplini turnirskog jahanja u toku cijele natjecateljske sezone sakupio najviše bodova.

šampionat (franc.), prvenstvo, prvenstveno natjecanje.

»Šampionka«, statuetta iz bronce, rad akademskog kipara I. Sabolića, izrađena 1959; Trofej ASD Mladost (Zagreb).

Šandi, Zdravko (1923), sp. radnik, publicist. Novinarstvom se počeo baviti u beogradskom listu Omladina (danas Mladost). Od 1949 do 1953 rukovodio Odeljenja za fizički i tehničko vaspitanje i vanarmijski vojni odgoj pri CK Narodne omladine Jugoslavije; 1959–63 organizacioni sekretar SFKJ; od 1963 predsjednik Komisije za propagandu i izdavačku djelatnost, te savjetnik u SFKJ. U dva mandata na rukovodećim dužnostima u Košarkaškom, Skijaškom i Boksakškom savezu Jugoslavije. Od 1963 gl. urednik Službenog lista SFKJ i urednik časopisa Sportska praksa.

Šanidze, Dito Ivanovič (1937), sovj. reprezentativac u dizanju utega perolake kategorije, zaslužni majstor sporta, član FD Gantijadi (Tbilisi). Na OI 1968 i 1972 osvojio je srebrne medalje. Bio je prvi na PS 1973 i na PE 1972–73. Srebrne medalje osvojio je na PE 1968–69, 1971 i 1974. Bio je treći na PS 1969. Višestruki prvak SSSR (1969–70 i 1972–73).

Šantek, Ivan (1932), nogometni reprezentativac sa 7 nastupa i trener, član NK Zagreb i NK Dinamo (Zagreb), zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na OI 1956 (II mjesto). Neko vrijeme igrao i djelovao kao trener u Austriji. Dobitnik Srebrne plakete NSJ.

šanžman (franc. changement) → promjena galopa

Šaper, Radomir (1925), dipl. inž., dr. nauka, redovni profesor Tehnološkog fakulteta u Beogradu; sp. radnik. Bio košarkaški reprezentativac, član KK Crvena zvezda, a zatim JKK Partizan (Beograd); tehn. rukovodilac OKK Beograd (1955–60), predsjednik Košarkaškog saveza Jugoslavije (1965–73), a zatim njegov generalni sekretar (1973–79). Član je Predsjedništva Košarkaškog saveza Jugoslavije i Srbije, predsjednik Tehničke komisije KK Crvena zvezda i od 1972 Tehničke komisije FIBA. Dobitnik je Oktobarske nagrade Skupštine grada Beograda (1976).

Šapošnikova, Natalija (1961), sovj. reprezentativka u sp. gimnastici, članica FD Dinamo (Rostov), zaslužna majstorica sporta. Za reprezentaciju SSSR nastupa od 1977. Na Svjetskom kupu 1977 osvojila je zlatnu medalju u preskoku preko konja. Na PS 1978 osvojila je zlatnu medalju kao članica pobjedničke ekipe i u višboju brončanu medalju. Pobjednica je Spartakijade i prvenstva SSSR za 1979. Na PE 1979 prva

je u vježbi na gredi, druga u vježbi na tlu i treća u višboju i preskoku preko konja. Na OI 1980 osvojila je zlatnu medalju u ekipnom nastupu i preskoku preko konja te brončanu u vježbama na gredi i na tlu.

Šarčanski, Stevan (1918), dipl. pravnik; sp. radnik, član Fudbalskog kluba Radnički u Somboru. Igrao nogomet u Somborskom sport klubu (1932–35 i 1936–41) i u HAŠK, Zagreb (1935). Bio predsjednik FK Radnički (1955) i Fudbalskog saveza područja Sombor veza Vojvodine (1970–82) te IO, Sekretarijata i predsjednik njegove Disciplinske komisije (1975–80), član Predsjedništva SOFK Sombora (1978–82) i Skupštine SOFK Vojvodine (1973–75). Uz brojne nagrade i priznanja dobitnik je Nagrade »Jovan Mikić-Spartak« SOFK Vojvodine (1980).

Šarčević, Milivoj (1910), knjigovoda; reprezentativac u hokeju na travi i sp. radnik; bio je član, trener, kapetan momčadi i tajnik Hokejske sekcije SK Marathon (Zagreb), zatim trener AHK Mladost (1955–57) i reprezentacije Zagreba (pobjednik Srednjoevropskog kupa, 1960). Više god. je tajnik Saveza za hokej na travi Hrvatske, odn. predsjednik Jugoslavenskog hokejskog saveza (1970–77). Dobitnik Zlatne značke SFKJ.

Šarenac, Darko (1924), dipl. pravnik, novinar, publicist; reprezentativac u vaterpolu, član PK Mornar, Split (1948–54) i JVK Partizan, Beograd (1955–59). Kao trener u vaterpolu djelovao u Trstu (1965) i Firenci (1974/75); bio je savezni kapetan vaterpolo reprezentacije Turske (1968–73). Predsjednik je VK Veteran (Beograd) i Udruženja vaterpolo trenera Srbije. Inicijator održavanja superfinala Evrope u vaterpolu. Napisao: *Kako u XXI vek*, 1978; *Tajna kineskog sporta* (akupunktura na licu mjesta), 1979; *Leksikon 25 sportova* (skraćena pravila olimpijskih sportova), 1979; *Svi zimski sportovi* (skraćena pravila 40 zimskih sportova), 1980; *Daj gol više*, 1980; *Randevu na bazenu*, 1981.

Šarić, Dragoljub (1899–1966), gimnastičar, sp. i sok. funkcionar u Gimnastičkom društvu »Dušan Silni« i Srpskom sokolu u Banjoj Luci. Organizator izgradnje Sokolskog doma u Bosanskom Petrovcu.

Šarić, Predrag (1924–63); novinar; žurnalistikom se počeo baviti 1951 u zagrebačkom Narodnom sportu (danas Sportske novosti), gdje je prije toga radio kao foto-reporter. Uže područje: plivanje, vaterpolo i boks.

Šarpi 12 m², jedrilica jedinstvenog nacrtu međ. regatne klase za dva člana posade; duž. 5,99 m, šir. 1,43 m, površina jedrilja 12 m². U klasi Š. 12 m² održano je natjecanje na OI 1956. Međ. oznaka klase Š. 12.

šase-korak (franc. chassé; korak u stranu), □ rukomet: naknadno privlačenje stopala iskorračnoj ili otkorračnoj nozi; prema pravilima igre takvo se privlačenje stopala ne

broji kao korak; 2) skijanje: ralica (franc. chassé-neige), razmaknuti repovi skija pri spustu niz padinu; 3) stolni tenis: specifično kretanje igrača koji iskorračnoj nozi privlači stopalo druge noge. Primjenjuje se u obrani prilikom prilaganja stolu i vraćanja kratke loptice; 4) umjetničko klizanje: a) promjenljivi korak; klizanje počinje vanjskim bridom klizaljke, slobodno stopalo je kraj uporišnog stopala s osloncem na unutrašnjem bridu klizaljke; tada se oslobađa uporišno stopalo i bridovi klizaljke su usporedni s površinom leda i novim uporišnim stopalom; naziva se i glisirajući šase (franc. chassé glissé); b) ralica (franc. chassé-neige), istovremeno zaustavljanje obama klizaljkama, pri čemu se prednji dijelovi stopala usmjeru unutra; bridovi klizaljki su u dodiru s površinom leda do konačnog zaustavljanja; može se izvesti i na jednoj nozi; pri tome jedno stopalo klizi u stranu; ispred uporišnog stopala.

Šasak, Renata (1964), reprezentativka u tenisu, zaslužna sportašica Jugoslavije, članica ATK Mladost (Zagreb); pionirska (1977), omladinska (1978) i seniorska (1978–83) prvakinja Jugoslavije. Prva u igri parova na MI 1979 (s M. Jaušovec) i prva u pojedinačnoj konkurenciji na MI 1983; prva u igri mješovitih parova (sa S. Živojinović) i treća u pojedinačnoj konkurenciji na PE 1981, druga na Orange Bowl turniru 1980.

šator, rasklopiv i prenosiv zaklon ili nastamba raznovrsnih konstrukcija i oblika. Najjednostavniji oblik š. je šatorsko krilo; osim toga proizvode se š. u obliku piramide, krovne konstrukcije, kamping š. i dr. Materijali za izradu š. su šatorsko platno, balonska svila i razne sintetičke tkanine (najlon, perlon). Za podizanje š. potrebni su klinovi i potporni štapovi izrađeni od drva ili aluminija. Konopci kojima se napinje š. reguliraju se posebnom pločicom. Potporni štapovi za prednju i stražnju stranu i krovnu konstrukciju obično su dvodijelni. Pri podizanju š. najprije se klinovima učvrsti dno. Potpornim štapovima podigne se krov s obje strane, a nakon toga se napinju čeonu, a zatim bočne strane š. Konopci se napinju i učvršćuju na klinovima koji su zabijeni nešto ukoso prema van. Prema namjeni š. se mogu podijeliti na alpinističke i logorske. Alpinistički š. je nizak, malen i lagan za prenošenje. Neudoban je za duži boravak, a može se postaviti na najrazličitijim terenima. Izrađuje se s gumiranim dnom. Š. logorskog tipa su veći i teži pa pružaju udobnost i smještaj za veći broj ljudi. U predjelima gdje nema drugih objekata pomoću š. se stvaraju baze iz kojih se izvode penjački usponi i ture. Oko š. obavezno treba iskopati jarke za odvodnju vode u vrijeme kiša; kopaju se neposredno uz njegove vertikalne stijene sa svih strana; dubina iskopa je kvadratnog profila 10–15 cm. Iskop zemlje oblikuje još i mali nasip oko š.; voda se po padnoj liniji odvodi dalje od šatora.

šatrandž, arap. naziv za perzijsku igru čatrang, koju su Arapi preuzeli od Perzijanaca u VII st. Š. je preteča šah. igre. Ploča se u š. sastojala od 64 istobojna polja. Nazivi figura preuzeti su direktno iz perzijskog: šah (kralj), rukh (top), ferson ili ferz (dama), dok su ostala imena figura izmijenjena. Tako je pijadah (pješač) postao baidak, a pil (lovac) nazvan je fil ili al-fil, a asp (konj) — faras. Kralj je stajao lijevo od dame. Top, skakač i kralj kretali su se isto kao i u šahu. Pješač se uvijek kretao za jedno polje naprijed, a na posljednjem redu mogao se pretvoriti u damu. Dama se mogla pomicati samo za jedno

ŠATOR